

Regionkontor øst

Deres ref:

Vår ref:
201125489-7

Dato:
17.02.2012

ØKT BRUK AV KONFLIKTRÅD - HØRINGSUTTALELSE FRA OSLO ND-SENTER

Det vises til rapporten Økt bruk av konfliktråd og høringsbrev av 19.12.2011 fra Justisdepartementet.

Narkotikaprogram med domstolskontroll (Oslo ND-senter) har noen få merknader.

1. Begrepet "Gjenopprettende prosess" er godt. Det er på tide at det etableres et norsk begrep for restorative justice. Gjenopprettende prosess gjenspeiler det helt sentrale i det faglige utgangspunkt, nemlig at det har skjedd en skade og at denne skaden søkes redusert/gjenopprettet ved en prosess mellom partene.
2. Bruken av gjenopprettende prosesser bør økes. Det er både internasjonalt og fra Norge dokumentert erfaring på at gjenopprettende prosess kan gi betydelige positive effekter for både skadelidte og for skadevolder (lovbryter). At det fremmes forslag som øker bruken av gjenopprettende prosess gis derfor full tilslutning.
3. Imidlertid stilles det spørsmål ved om forslagene totalt sett medfører en utvikling som i noe grad fjerner den gjenopprettende prosess fra dens faglige utgangspunkt her i Norge.

Det som gir grunn for å reise et slikt spørsmål er særlig følgende:

a. Forslaget om at barn under 18 år kan gjennomføre meglings i konfliktråd ved offerløs kriminalitet. Som nevnt ovenfor støttes økt bruk av gjenopprettende prosess og dette er selvfølgelig av særlig viktighet for unge. Allikevel er en av grunntankene i den gjenopprettende prosess at offer/skadelidte skal kunne oppleve gjennomretting og at møte/dialogen/avtalen mellom offer og lovbrøyer har en stor verdi for begge parter. Dette er også godt belyst flere steder i rapporten, herunder i punkt 3.8 *Forskjeller mellom tradisjonell strafferettsbehandling og gjenopprettende prosess*. Ved å åpne for offerløs kriminalitet skjer det derfor en utvikling som delvis motstrider den ideologiske forankring for gjenopprettende prosess.

Kriminalomsorgen region øst

Postadresse:
Dokumentsenter,
Postboks 694
4305 Sandnes

Besøkadresse:
Torggata 8, 0181 Oslo

Telefon: 23 10 40 90
Telefaks: 23 10 40 91
Org.nr: 989701746

Saksbehandler:
Hans Gunnar Stey

Det kan selvfølgelig argumenteres for at det alltid er et offer for kriminalitet, nemlig samfunnet og samfunnets verdier. Dette er riktig, men man beveger seg da inn i det som begrunnelsen for ordinære straffereaksjoner.

b. Begrepsbruken og særlig om Oppfølging i konfliktråd

Det registreres at forslaget til ny konfliktrådslov bruker begrepet møte i stedet for mekling. Det registreres videre at det gjennomgående benevnes at oppfølging i konfliktråd skal være en reaksjon – en *ny straffereaksjon*. På side 82 sies det at "*Oppfølging i konfliktråd vil være en følbar reaksjon der gjerningspersonen får klare signaler fra samfunnet om at det hun eller han har gjort ikke er akseptert.*" På side 84 sies det at "*Tiltakene som iverksettes kan være forholdsvis omfattende og inngripende.*" Det skal også nevnes at det på side 84 gis uttrykk for at det skal være en proposjonalitet mellom tiltak/varigheten på tiltak og alvorligheten i det straffbare forhold.

Totalt sett er det en begrepsbruk og beskrivelser i dokumentet som blir svært like det som er tilfelle for alternative straffereaksjoner som ligger under kriminalomsorgen. Det kan være grunn til å reise spørsmål ved om dette er ønskelig, eller om man språklig og faktisk sett i større grad bør forsøke å holde fast på det som gjør gjenopprettende prosess annerledes fra straffegjennomføring under kriminalomsorgen.

c. Målgruppe

Målgruppen for den nye straffereaksjonen, ungdomsoppfølging i konfliktråd, er tenkt å være straffesaker som ellers ville ha fått betinget dom eller nedre sjikt av samfunnsstraffen. På side 84 fremkommer det imidlertid at arbeidsgruppen også mener flere dommer bør gjøres delvis betinget av at domfelte får oppfølging i konfliktrådet. Dette betyr med andre ord at ordningen er tenkt benyttet også på virkeområdet til ubetinget fengselsstraff.

4. Avslutning

Det skrives i rapporten side 12 at arbeidsgruppen "*ønsker ikke at konfliktrådet skal bli et nytt straffegjennomføringsorgan, ved siden av kriminalomsorgen*". Dette er et viktig poeng, men det stilles spørsmål ved om ikke det som nevnes i pkt. 3 ovenfor nettopp går i den retning.

Vennlig hilsen

Hans-Gunnar Stey
koordinator
Oslo ND-senter